

Juridische Toezichtcommissie ABo
Hans Talmon, voorzitter

Presidium Gemeenteraad
Postbus 78
2600 ME DELFT

Clara van Sparwoudestraat 120
2612 RW Delft

telefoon: 015-2138265
e-mail: htalmon@socialcritic.org
website: www.campuscontract.com

mijn brief van 27-5-09 (raadsstuk)
uw brief van 11-6-09 (idem)
uw kenmerk: 987843

betreft: agenderingsrecht gemeenteraad

Delft, 16 juni 2009

Geacht Presidium,

In onze bovenvermelde correspondentie persisteert u in het standpunt dat een raadsmeerderheid nodig is om een onderwerp te kunnen agenderen (in de gemeenteraad of in de raadscommissies).

Ik constateer een ernstige denkfout.

De gemeentewet geeft aan 20 procent van de raadsleden het recht om over een bepaald onderwerp een extra raadsvergadering te laten oproepen (artikel 17 lid 2). Een vergelijkbaar recht ligt besloten in uw verordening op de raadscommissies (artikel 9 lid 4). Uiteraard behelst dit oproepingsrecht in de praktijk een zwaar middel.

De wetgever heeft de raadsminoriteit natuurlijk niet voor niets zo'n machtig middel gegeven. Het is de essentie van democratie dat een minoriteit een onderwerp in open debat moet kunnen brengen, teneinde de meerderheid voor zijn standpunt te kunnen winnen. Het hogere belang daarbij is de collectieve meningsvorming. Als bij voorbaat al een meerderheid nodig is om een onderwerp überhaupt te kunnen agenderen, is er geen sprake van democratie. De vergaderprocedures die de gemeenteraad nu hanteert stellen de minoriteit in staat de meerderheid goeddeels monddood te maken. Dit heb ik feitelijk ook zo mogen ervaren. De huidige procedures belemmeren vrij en open politiek debat, ze zijn ondemocratisch, en ze zijn in strijd met de wet.

Feitelijk impliceert het oproepingsrecht dus een agenderingsrecht.

Aangezien uw presidium dit bestrijdt, wil ik het oproepingsrecht eenmalig inzetten – al is het maar als gedachtenexperiment – teneinde het agenderingsrecht in de raads- of commissievergadering af te dwingen. Het dreigement hoeft niet eens uitgevoerd te worden. De gemeenteraad heeft namelijk een gezamenlijk belang om doelmatig en efficiënt te vergaderen. Dit belang dwingt de meerderheid om de minoriteit het agenderingsrecht te honoreren met name in de raadscommissies.

Eenzijds impliceert het recht op het meerdere (het oproepingsrecht van een extra raadsvergadering) het recht op het mindere (het agenderingsrecht in commissievergaderingen). Anderzijds honoreert het geïmpliceerde recht het keiharde recht van de minoriteit om een kwestie te agenderen, terwijl het ook maximaal tegemoet komt aan het belang van de raad om effectief en efficiënt te vergaderen.

Het voorgestelde agenderingsrecht voor 20 procent van de raadsleden (danwel twee raadsfracties) is al met al een noodzakelijk compromis – als de gemeenteraad tenminste democratisch en volgens de wet wil functioneren.

Hoogachtend,

Juridische Toezichtcommissie ABo

Hans Talmon, voorzitter

cc: gemeenteraad (als raadsstuk)